

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**DG Openbaar Bestuur &
Democr Rechtsstaat**
DGOBDR-D&B-Pol. Ambtsdr.
en Weerbaarheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Onze referentie
2024-0000968970

Uw referentie

Datum 20 december 2024
Betreft Rapport Mozaïek van Belangen - Naar beter inzicht in de
betrokkenheid van externen bij publieke besluitvorming

Bijlage(n)
1

Hierbij bied ik uw Kamer het rapport Mozaïek van Belangen aan, opgesteld door prof. dr. C. Braun en dr. B. Fraussen van de Universiteit Leiden. Dit rapport bevat een evaluatie van de openbare agenda's van bewindspersonen, alsmede van de advies- en consultatieparagrafen ('lobbyparagrafen') in memories van toelichting bij wetsvoorstellen. Uw Kamer was over de opzet van deze evaluatie geïnformeerd bij brief van mijn ambtsvoorganger.¹ Openbare agenda's van bewindspersonen zorgen voor transparantie van contacten tussen leden van het kabinet en derden. Daarnaast wordt in lobbyparagrafen verantwoord in welke mate inbreng van derden van invloed is geweest op bepaalde inhoudelijke keuzes van een bewindspersoon. Door verbeterde inzet van deze instrumenten werd de facto tegemoet gekomen aan de achterliggende gedachte bij een lobbyregister. Indien volgens de evaluatie verbetering van de bestaande instrumenten onvoldoende effect zou sorteren, zou alsnog een ontwikkeltraject om te komen tot een lobbyregister worden overwogen indien daarvoor meerwaarde en noodzaak bestaat.²

In hun rapport doen Braun en Fraussen diverse waardevolle aanbevelingen die zowel betrekking hebben op de openbare agenda's van bewindspersonen en op de lobbyparagrafen, als op andere bestaande kaders en instrumenten die kunnen bijdragen aan transparantie en verantwoording (zoals het zgn. beleidskompas en de openbare beslisnota's). Daarnaast geven de onderzoekers in overweging om in aanvulling hierop een vorm van transparantieregister in te stellen, waarbij de invulling en vormgeving afhankelijk is van de doelstellingen die ermee worden beoogd.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 28 844, nr. 269.

² Zie ook Kamerstukken II 2024/25, 21 501-02 en 29 279, nr. 2953.

Het kabinet zal verkennen op welke wijze het passend en werkbaar uitvoering kan geven aan de aanbevelingen van Braun en Fraussen. Ik zal uw Kamer daar in het eerste kwartaal van 2025 nader over informeren.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

**DG Openbaar Bestuur &
Democr Rechtsstaat**
DGOBDR-D&B-Pol. Ambtsdr.
en Weerbaarheid

Datum
20 december 2024

Onze referentie
2024-0000968970